

หลักสูตรอาชีพการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ จำนวน 5 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองอุทัยธานี

- ☐ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ☐ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม ☐ กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
☒ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ ☐ กลุ่มอาชีพช่างพื้นฐาน

ความเป็นมา

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.2554 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต ทั้งด้านประชากร การเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเชื่อมโยงสังคมเศรษฐกิจภูมิภาคอาเซียน ระดับภูมิภาคและระดับโลก จึงจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายประชาชนได้รับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านการพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งจำเป็นต้องใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายตามความต้องการและความสนใจของประชาชนทุกกลุ่ม ช่วงวัย โดยเน้นกระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาคิดเป็นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการงานและอาชีพให้มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาในระดับพื้นฐาน ระดับกึ่งฝีมือ และระดับฝีมือที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้มีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการ ที่หลากหลายและทันสมัย สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่ทุกกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน ด้วยรูปแบบการประชุมสัมมนา การจัดเวที แลกเปลี่ยนความรู้ รูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองดี เศรษฐกิจชุมชน และการอนุรักษ์พัฒนาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดการศึกษาต่อเนื่องหลักสูตรเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาระบบคลังหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานและสะดวกต่อการใช้งาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรอาชีพการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายจากการสำรวจความต้องการที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน อีกทั้งสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การทำผ้ามัดย้อม ยังสามารถประกอบเป็นอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสร้างทักษะในการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลดรายจ่าย เสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอด หลักสูตร 5 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ความเป็นมา ประโยชน์ และ ความรู้เบื้องต้นในการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ	1. เพื่อให้ผู้เรียน บอกความเป็นมา ประโยชน์ และ ความรู้การทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียน เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำ ผ้ามัดย้อมสี ธรรมชาติ ได้	1. ความเป็นมา ประโยชน์ ของผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ 2. การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำผ้า มัดย้อมสีธรรมชาติ	1. วิทยากรอธิบาย ความเป็นมา ประโยชน์ ความรู้เบื้องต้นในการทำผ้ามัดย้อมสี ธรรมชาติ 2. วิทยากรอธิบาย วิธีการเลือกใช้วัสดุ ดิบ และการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ	30 นาที	-
2.	ทักษะการทำผ้า มัดย้อมสี ธรรมชาติ	ผู้เรียนสามารถทำ ผ้ามัดย้อมสี ธรรมชาติ ได้	การทำผ้ามัดย้อมสี ธรรมชาติ	1. วิทยากรอธิบาย ขั้นตอนกระบวนการทำ ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ 2. วิทยากรบรรยาย และสาธิตการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ 3. ผู้เรียนลงมือฝึก ปฏิบัติ	-	4 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
3.	การบริหารจัดการอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคต้นทุน กำไรได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้สื่อดิจิทัลในการสร้างรายได้ให้กับตนเอง/ครอบครัวได้อย่างเหมาะสม	1. การคิดราคาต้นทุน กำไรที่ได้ 2. การเลือกใช้สื่อดิจิทัลในการสร้างรายได้/ประกอบอาชีพ	1. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การคิดราคาต้นทุน กำไรร่วมกัน 2. วิทยากรและครู กศน.ตำบล ร่วมกันบรรยายและยกตัวอย่างการส่งเสริมการขายด้วยการใช้สื่อดิจิทัลอย่างเหมาะสม	20 นาที	-
4.	ช่องทางการจำหน่ายสินค้า	ผู้เรียนสามารถบอกช่องทางการจำหน่ายสินค้าได้	ช่องทางการจำหน่ายสินค้า การประชาสัมพันธ์ การค้าออนไลน์	วิทยากรบรรยายและสอนเทคนิคการค้าออนไลน์	10 นาที	-

สื่อการเรียนรู้

1. วัสดุที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ
2. แผ่นพับ/ใบความรู้

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกต การสอบถาม
2. ผลงาน ชิ้นงาน

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ หลักสูตรอาชีพการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ จำนวน 5 ชั่วโมง
(เรียนวันละ 5 ชั่วโมง) วันที่ เวลา 09.00 น. ถึงเวลา 15.00 น.
สถานที่ ณ

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.....2568	09.00-15.00 น.	- วิทยากรอธิบายเรื่องความเป็นมา ประโยชน์ และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ - วิทยากรให้ผู้เรียนเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ การทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ - วิทยากรอธิบายและให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้เรื่องการออกแบบการวางผ้า การมัดผ้าในรูปแบบต่าง ๆ - ผู้เรียนร่วมกันลงมือปฏิบัติ การทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. นำผ้าที่ต้องการทำผ้ามัดย้อมนำไปซักด้วยน้ำเปล่า เพื่อเอาคราบแป้งและสิ่งสกปรกออกไปก่อน จากนั้นค่อยมัด พับ หรือหนีบผ้า เพื่อให้เกิดลายที่ต้องการ จะมัดด้วยยาง เชือก หรือไม้หนีบผ้าสามารถใช้ได้ 2. ต้มน้ำให้เดือด พร้อมใส่เกลือลงไปเพื่อช่วยให้สีติดผ้านานและสีสดขึ้น 3. นำวัตถุติดที่จะใช้สีกัดสีใส่ลงในถุงผ้าหรือถุงตาข่าย จากนั้นนำไปต้มในน้ำเดือด รอจนกว่าสีจะออกมาเข้มพอใจ 4. ใส่ผ้าลงไปตาม หมั่นพลิกผ้าบ่อย ๆ เพื่อให้สีติดทั่วกันอย่างสม่ำเสมอเสร็จแล้วก็นำผ้าออกมาวางทิ้งไว้จนเย็น 5. นำผ้าไปขยี้เบา ๆ ในน้ำตัวทำปฏิกิริยา เช่น น้ำด่างซี้เล้า น้ำปูนใส น้ำสารส้ม และน้ำสนิม เพื่อให้เกิดเป็นสีใหม่ที่อาจจะเข้มขึ้น จางลง หรือเปลี่ยนสีไปเลยก็ได้ (แต่ยังอยู่ในโทนเดียวกัน) 6. แกะเชือกหรือหนังยางออก พร้อมนำไปตากแดดให้แห้ง ก็เป็นอันเสร็จเรียบร้อย 7. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ อุปสรรค ของการทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ 8. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การคิดราคาต้นทุน กำไรร่วมกัน 9. วิทยากรและครู กศน.ตำบล ร่วมกันบรรยายและยกตัวอย่างการส่งเสริมการขายด้วยการใช้สื่อดิจิทัลอย่างเหมาะสม	เรียนวันละ 5 ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่...../...../2568

หมายเหตุ สถานศึกษาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม